

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на икономиката - Държавна комисия по стоковите борси и тържищата /ДКСБТ/	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата Обн., ДВ, бр. 93 от 1996 г., изм. и доп., бр. 41 от 1998 г., в сила от 10.04.1998 г., изм., бр. 153 от 1998 г., в сила от 1.01.1999 г., доп., бр. 18 от 1999 г., в сила от 26.02.1999 г., изм., бр. 20 от 2000 г., изм. и доп., бр. 41 от 2001 г., изм., бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 2006 г., в сила от 1.01.2008 г.;- изм., бр. 80 от 2006 г., в сила от 3.10.2006 г., изм. и доп., бр. 85 от 2006 г., в сила от 20.10.2006 г., изм., бр. 53 от 2007 г., в сила от 30.06.2007 г., доп., бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 18 от 2010 г., в сила от 5.03.2010 г., бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 39 от 2011 г., изм. и доп., бр. 42 от 2011 г., в сила от 3.06.2011 г., изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 77 от 2012 г., в сила от 9.10.2012 г., изм., бр. 12 от 2015 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 85 от 2017 г., изм. и доп., бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 7 от 2018 г.
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01 януари – 30 юни 2019 г.	
Контакт за въпроси: Димчо Димчев-главен секретар на ДКСБТ Христина Атанасова - старши юрисконсулт в ДКСБТ Красимир Каракушев - старши юрисконсулт в ДКСБТ Владимир Велков – държавен експерт в Министерство на икономиката	02/970 60 34 02/970 60 13 02/970 60 35 02/940 78 39
1. Дефиниране на проблема: С Решение № 704 на МС от 05.10.2018 г. /РМС/ е констатирано несъответствие на чл. 26, ал. 2 от Закона за стоковите борси и тържищата /ЗСБТ/ със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност /ЗОАРАКСД/ по отношение на лицензионния режим за осъществяване на дейност като клирингова къща.	

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

С Решение № 704 на МС от 05.10.2018 г. /РМС/ са приети Мерки за трансформация на модела на административно обслужване, съгласно приложения с №, № 1 - 5. В т. 21 от Приложение № 1 към РМС № 704/05.10.2018 г. е посочено, че в чл. 26, ал. 2 от Закона за стоковите борси и тържищата /ЗСБТ/ има предвиден текст за осъществяване на дейност като клирингова къща, за която се издава лиценз по чл. 26, ал. 4 от ЗСБТ. Този лицензионен режим не е вписан в административния регистър. В тази насока се предлага по преценка на административния орган да се допълни списъка по чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗОАРАКСД или режимът да премине в регистрационен, за което следва да се извършат промени в Закона за стоковите борси и тържищата /ЗСБТ/. Предлага се също така, ако лицензионният режим за клирингова къща се запази, да се посочат основанията за отказ за издаване на лиценз, както и особените правила по издаване, спиране, прекратяване и отнемане на лиценза, както и да се приеме Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща или чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ да бъде отменен.

В връзка с гореизложеното, в проекта на Закон за изменение на ЗСБТ се предлага изменение на чл. 26, ал. 2, отмяна на чл. 26, ал. 3 - ал. 8 и отмяна и на чл. 26а от Закона за стоковите борси и тържищата, които се отнасят до устройството и дейността на т.н. „клирингова къща“.

Клиринговите механизми са в основата на развитието на срочната борсова търговия, но клирингът като структура, т.е. като финансова институция клирингова къща съществува само в САЩ и Индонезия, където обемите на търговия са в крупни размери- трилиони долари. В Европа правилата за клирингов механизъм са установени в борсовите правилници на съответните стокови борси и клиринговането се осъществява чрез самите стокови борси, а не чрез отделна клирингова финансова институция. Към момента и при анализ на бъдещите потенциални пазарни възможности в Република България и Черноморския регион не се очертават нива на търсенето и предлагането на борсови стоки, които да обосновават необходимостта от наличието на клирингова къща като самостоятелна институция. Много по-удачен е вариантът да се използва европейската практика, пример Холандия /Амстердамска стокова борса/, при която клиринговият механизъм е уреден в правилника за организацията и дейността на стоковата борса. Поради горното и в следствие на пазарния анализ в краткосрочен и дългосрочен план, не е необходим лицензионен режим за създаване на отделна финансова клирингова институция, а е достатъчно клиринговият механизъм да бъде уреден в борсовия правилник на съответната стокова борса. Така ще се създадат условия за сключване на срочни сделки - фючърсни и опционни сделки – и съответно - за развитие на срочна борсова търговия. Чрез включване на клирингов механизъм в борсовия правилник на съответната борса ще се гарантира стриктно изпълнението на задълженията на страните по сключените сделки. Допълнителен лицензионен режим за самостоятелна клирингова къща не е необходим и следва да отпадне. Следва да бъде изменен чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ, като в него се предвиди установяване на клирингов механизъм в борсовия правилник на съответната борса.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство предвид

несъответствието на ЗСБТ със ЗОАРАКСД. С оглед това е необходимо да бъдат предприети действия за изменение на ЗСБТ с цел привеждането му в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на предлагания проект е изпълнението на Решение № 704 на МС от 05.10.2018 г., чрез привеждане на Закона за стоковите борси и тържищата в съответствие с разпоредбите на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, като се предвижда отпадане на излишен лицензионен режим, без функционално да се отстранява механизма.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Стокови борси /3 броя/, брокери /332 броя/, борсови членове /251 броя/

Държавна комисия по стоковите борси и тържищата.

Няма действащи клирингови къщи.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Вариант за действие 1 „ Без действие“

Неприемането на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата ще доведе до продължаване на несъответствието на ЗСБТ с изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Ще се запази настоящата ситуация на пазара – липса на клирингова къща и невъзможност за осъществяване на срочна борсова търговия.

Вариант за действие 2 „ Приемане на закона“

С приемането на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата, нормативната уредба ще бъде приведена в съответствие със Закона за ограничаване на

административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и облекчаване на бизнес средата. В тази връзка се предлага изменение на текстовете в закона, които се отнасят до дейността на „клиринговата къща“, а именно:

Изменение на чл. 26, ал. 2, от ЗСБТ който следва да придобие следната редакция: *„За гарантиране на задълженията на страните по сключени фючърсни и опционни сделки стоковата борса създава специален клирингов механизъм като условията за действието му се регламентират в борсовия правилник на съответната стокова борса.“*

Отмяна на чл. 26, ал. 3 - ал. 8 и отмяна на чл. 26а от Закона за стоковите борси и тържищата.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант за действие 1 „Без действие“

Неприемането на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата ще доведе до продължаване на несъответствието ЗСБТ с изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Вариант за действие 2 „ Приемане на закона“

Не се очакват негативни ефекти.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

Вариант за действие 1 „ Без действие“:

Не се очаква реализиране на ползи за идентифицираните заинтересовани страни при този вариант.

Вариант за действие 2 „ Приемане на закона“

С приемането на проекта на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата нормативната уредба ще бъде приведена в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Ще отпадне излишен лицензионен режим, без функционално да се отстранява клиринговия механизъм. На практика лицензионен режим за самостоятелна клирингова къща не е необходим, достатъчно е клиринговият механизъм да бъде уреден в борсовия правилник на съответната стокова борса. Това ще улесни условията за неговото създаване и функциониране и съответно ще осигури възможност за сключване на срочни борсови

сделки -фючърсни и опционни, т.е приемането на законопроекта ще създаде предпоставки за развитие на стоковите борси в страната. Освен това вписването на механизма в борсовия правилник на съответната борса ще гарантира стриктното изпълнението на задълженията на страните по сключените сделки, което ще има положително въздействие върху борсовите членове, т.е. върху икономическите оператори търгуващи на борсата.

След изменение и отпадане на изброените по - горе членове от ЗСБТ няма да има намаление на приходи или увеличение на разходи за заинтересованите лица.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Няма

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

С приемането на Закона за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата ще отпадне излишен лицензионен режим, без функционално да се отстранява клиринговия механизъм. От една страна това ще намали административната тежест по създаването и функционирането на клиринга, а от друга, ще има положителен икономически ефект за борсовите членове - икономическите оператори търгуващи на борсата, изразяващ се в създаването на реална възможност за осъществяване на срочна борсова търговия при гарантиране задълженията на страните по сключените сделки.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те

Не

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП
- Няма ефект

С приемането на Закона за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата нормативна уредба ще бъде приведена в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и ще доведе до облекчаване на бизнес средата. Приемането на измененията на Закона няма да има пряко въздействие върху МСП.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
- Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Проектът на Закон за изменение на Закона за стоковите борси и тържищата ще бъде публикуван за обществени консултации за 30 дни на интернет страницата на Министерство на икономиката, както и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет за становища от заинтересованите страни. Справката за получените становища ще бъде публикувана на същите интернет страници.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

• Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Руслана Стоянова, за директор на дирекция „Външноикономическа политика“ при Министерство на икономиката

Дата: 27.03.2019 г.